

andre fremføre de modsatte Argumenter. Jeg tror nu ikke, denne Fremgangsmaade er ganske rigtig; den vilde let medføre, at Tingets Medlemmer og i det hele taget alle, som hører paa Forhandlingerne, kommer til at give den sidste ærede Taler Ret, idet de kommer til at sige: Det lyder jo kønt, hvad vedkommende siger. I Gaar, da det ærede Medlem Hr. Heilesen havde Ordet, vilde man selvfølgelig sige, at det lød kønt, det var et godt Foredrag, vi føler os overbevist! Og jeg er lige saa overbevist om, at da den højtærede Justitsminister havde Ordet, var der mange, der sagde: Det er rigtigt. Men det er alligevel et Spørgsmaal, om det ikke er bedst samtidig med, at man fremfører sine egne Argumenter, at sige, hvorledes Modstanderne ser paa Sagen, saaledes at Tilhørerne kan se de to Anskuelser overfor hinanden. Nu vil jeg først bemærke, at den højtærede Minister tager her sin Tilflugt til Demokratiet (*Justitsministeren* [Steincke]): Ogsaa til Nellemann. Nellemann skal jeg senere komme til. Og Justitsministeren udviklede, hvilket uhyre Arbejde det havde kostet ham at komme ind i dette Spørgsmaal, det havde været forbundet baade med Overarbejde og Natarbejde. Jeg er ked af, at Ministeren har haft alt det Arbejde, jeg frygter for, at Ministerens Natarbejde kan medføre, at han ikke faar alle de Argumenter frem, der maa komme i Betragtning her. Jeg tror nu, at man skal holde det demokratiske Synspunkt udenfor, thi det paaberaabes i alle Lande, baade dér, hvor Domstolene kan paakende, og dér, hvor de ikke kan paakende; hvad enten man har det ene eller det andet, er det af demokratiske Hensyn. Derfor vil jeg foreslaa den højtærede Minister, at vi holder os borte fra alt det, der kan ligge i at sige, at det er ikke demokratisk, det er reaktionært, ja, det ærede Medlem Hr. Zahle kom endogsaa saa højt op, at han talte om „Bagstrævets Repræsentanter“. Jeg vil derfor tillade mig at se bort fra dette Argument med Demokratiet. Den højtærede Minister var dernæst inde paa, hvorledes Forfatningen var i andre Lande, og det var det ærede Medlem Hr. Heilesen ogsaa. Det er jo i og for sig ganske naturligt, at man kommer ind paa, hvorledes det er i andre Lande, men jeg tror dog, at den højtærede Minister og jeg kan være enige om, at Stillingen i andre Lande ikke spiller nogen afgørende Rolle for Forstaaelsen af Stillingen her i Landet. Det ærede Medlem Hr. Zahle var nu inde paa Amerika og sagde, at dér kan en Domstol afgøre det;

og han havde nu faaet at vide, at Grunden dertil var Forholdet mellem de enkelte Stater og hele Forbundet. Men jeg maa dér gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at tilsvarende Forhold i Svejts har medført ganske det modsatte Resultat, idet der dér under Krigen blev vedtaget en Lov om, at naar Forbundsraadet havde besluttet det og det, var det gyldigt uanset Forholdet mellem Hovedstaten og de enkelte Stater. Altsaa i dette Forhold kan man paaberaabe sig det samme for og imod. Jeg tror i det hele, man maa se bort fra de Lande, der udtrykkelig har besvaret Spørgsmaalet i den ene eller den anden Retning, i Retning af, at Domstolene kan afgøre, eller i Retning af, at de ikke kan afgøre. Dér er Spørgsmaalet jo udtrykkelig afgjort. Og det er jo ogsaa altid farligt at paaberaabe sig andre Landes Lovgivning. Det er nævnt, at i Tyskland kan Domstolene ikke afgøre Spørgsmaalet; men dér maa man huske paa, at i Tyskland har man samtidig den Regel, at Domstolene kan tilsidesætte en almindelig Lov, fordi denne findes at være umoralsk, stridende mod almindelige Retsgrundsætninger. Naar Domstolene oven i Købet kan tilsidesætte en almindelig Lov ud fra det Synspunkt, kan man ikke beklage sig over, at de ikke har Lov til at tilsidesætte den, fordi denne kommer i Strid med Grundloven; de behøver jo blot at sige, den er umoralsk. Man maa derfor altid se paa, hvorledes den øvrige Lovgivning er. Endvidere maa man huske paa, at i Tyskland er det den samme Rigsdag, der baade giver almindelige Love og Grundlove, der skal blot kvalificeret Majoritet til disse sidste. Man kan derfor forstaa, at Domstolene siger: Vi kan ikke afgøre, om den krævede Majoritet har stemt for Loven, det maa afgøres i Rigsdagen selv. Jeg synes derfor, den højtærede Minister og jeg maa kunne blive enige om, at fra Forholdene i andre Lande kan der kun hentes meget daarlige Argumenter i denne Sag.

Nej, lad os hellere se paa, hvorledes vor egen Lovgivning er, og det var i Virkeligheden ogsaa det, den højtærede Minister mest holdt sig til. Jeg skal da ogsaa nærmest komme ind paa det, og det er da rimeligt, som det ærede Medlem Hr. Zahle gjorde, at begynde med at undersøge, hvorledes Forhandlingerne var paa den grundlovgivende Rigsdag. Det ærede Medlem Hr. Zahle omtalte under sin udførlige Gennemgang af den grundlovgivende Rigsforsamlings Forhandling Ørsted som al vor Retsvidenskabs Fader, den ypperste Jurist, vi har haft her i Landet. Ja, det Ord kan